

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ชโยทิต ศิริโชติ แอน มหาคีต๊ะ และ วัฒนา สุทธิพันธุ์

คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นครูสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 42 คน โดยทำการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง และนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 ในโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 360 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยเป็นแบบสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในโรงเรียนสาธิตสังกัดของรัฐ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐสำหรับครูและนักเรียน แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ครูมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนจำนวนมากจึงส่งผลกระทบต่อการสอน นักเรียนส่วนมากจะเน้นการเรียนทางวิชาการมากกว่าการเรียนวิชาฝึกปฏิบัติ ด้านวิธีการสอน ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนโดยการเตรียมเนื้อหาและอุปกรณ์กีฬาที่ใช้ในการสอนวิชาพลศึกษา สถานที่ในการเรียนการสอนมีพื้นที่อย่างจำกัด และการประเมินผลในวิชาพลศึกษาตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ส่วนปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

คำสำคัญ : ปัญหา / การจัดการเรียนการสอน / โรงเรียนสาธิต

Corresponding Author: นายชโยทิต ศิริโชติ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (มัธยม)

E-mail: bell.tong@windowslive.com

The State and Problems with Studying Management of Teaching Health and Physical Education in The Demonstration School in Government According to Opinion of Upper High School Students and Teachers. Master Thesis

Chayotit Sirichot, Ann Mahakeeta and Wattana Suthiphan

Physical Education Srinakharinwirot University

Abstract

The purpose of this research was to examine the state and problems with studying management of teaching health and physical education in the demonstration school in government according to the opinion of upper high school teachers and students. The subjects were 42 physical education teachers of demonstration school in government in Bangkok obtained by Purposive Sampling and the samples were 360 upper high school students studying in Mathayomsuksa 5 and 6 obtained by Multi-Stage Sampling. The research instruments used to collect data were observation, interviews of the head of the department's opinions, and questionnaire on the state and problems with studying management of teaching health and physical education in the demonstration school in government. The reliability of questionnaire is 0.96. The data of the research was analyzed by frequency (f), percentage (%), mean ($\bar{X}$), and standard deviation (S.D.).

The results of the research were as follows:

Teachers had responsibilities besides teaching in school; therefore, it affected their teaching. Moreover, many students mainly focused more on academic than practice. For teaching method, teachers well prepared contents and sports equipment in teaching Physical Education course and the assessment in the subject was in line with the objectives. However, places in the school for teaching was limited.

The average of the problems with studying management of teaching health and physical education in the demonstration school in government according to the opinion of teachers and students was totally at a low level.

Keywords : Problems / Studying Management of Teaching / Demonstration School

Corresponding: Mr.Chayotit Sirichot Srinakharinwirot University prasarnmit demonstration school secondary
E-mail: bell.tong@windowslive.com

บทนำ

การจะพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ให้เกิดขึ้นในอนาคตนั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศ ที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทั้งในระยะกลางและระยะยาว โดยเฉพาะ “การพัฒนาคน” ให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้ และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน โดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมาประยุกต์ใช้ทั้งในเชิงระบบ และโครงสร้างของสังคมไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น (แผนการพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2565))

โรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐได้จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน กำหนดมาตรฐานการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นองค์กรต้นแบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดการศึกษาเพื่อผลิตเยาวชน ให้มีคุณภาพตามศักยภาพของตน และมีทักษะทางด้านการกีฬานันทนาการ และดูแลรักษาสุขภาพอนามัย โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสุข และพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งวิชาพลศึกษาเป็นกระบวนการศึกษาอย่างหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเจริญงอกงามและมีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยอาศัยกิจกรรมพลศึกษาที่ได้เลือกเฟ้นแล้วเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2527)

ความแตกต่างในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาระหว่างโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ กับโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป คือ หลักสูตรสถานศึกษา จำนวนชั่วโมงการสอน สัดส่วนของผู้เรียนต่อครูผู้สอน การวัดและประเมินผล รูปแบบการจัดชั้นเรียน สถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตระดับปริญญาตรี สิ่งเหล่านั้นล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ เพราะนักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาพลศึกษาได้นั้น ครูผู้สอนจะต้องการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงต้องการทราบสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา โดยจะทำการศึกษาด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงปัญหา และสิ่งจำเป็นในการเรียนรู้สาระสุขศึกษา และพลศึกษาในโรงเรียนและเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ครูสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนสาธิตสังกัดในสังกัดของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 42 คน โดยทำการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 ในโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2,641 คน โดยเปรียบเทียบตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน โดยผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 360 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร สำหรับครูและนักเรียน มีจำนวนทั้งหมด 5 ด้าน คือ 1) ด้านครูผู้สอน 2) ด้านผู้เรียน 3) ด้านวิธีการสอนและการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ด้านการวัดและประเมินผล โดยค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.96 ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

2. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและแจกแบบสอบถามที่โรงเรียน

3. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยและรับกลับคืนด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนครูมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนจำนวนมากจึงมีผลกระทบต่อการสอน ครูมีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายเหมาะสมกับการสอน มีความสามารถตรงตามวุฒิทางการศึกษานักเรียนส่วนมากจะเน้นการเรียนรู้ทางวิชาการและกิจกรรมต่างๆของทางโรงเรียนที่มีค่อนข้างมากกว่าการเรียนวิชาฝึกปฏิบัติครูผู้สอนมีการจัดการเรียนโดยการเตรียมเนื้อหาที่ใช้ในการสอนและอุปกรณ์กีฬาที่ใช้ในการทำกิจกรรมทางพลศึกษา มีการอธิบายและสาธิตขั้นตอนในการทำกิจกรรมให้กับนักเรียนสถานที่ในการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอต่อนักเรียน ในบางคาบเรียนที่พร้อมกันทำให้พื้นที่

ในการเรียนการสอนเหลือน้อยและการประเมินผล
ในวิชาพลศึกษาตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ มี
เกณฑ์การวัดที่หลากหลายตามระดับความสามารถ
ของผู้เรียน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
โรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ตามความคิดเห็นของ
ครูและนักเรียน พบว่า

1. ด้านครูผู้สอน

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับ ปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความสามารถในการสื่อสาร การถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน	2.06	0.95	น้อย
2. สามารถสาธิตทักษะในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง	1.99	1.02	น้อย
3. มีวินัยในการสอน เช่น การตรงต่อเวลา	2.05	1.10	น้อย
4. มีความรับผิดชอบในการะงานสอน	1.98	1.09	น้อย
5. กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น	2.15	1.06	น้อย
6. ความยุติธรรมของอาจารย์ผู้สอน	2.06	1.10	น้อย
7. การแต่งกายเหมาะสมมีบุคลิกภาพที่ดี	1.89	1.14	น้อย
8. การเป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์ผู้สอน	1.95	1.10	น้อย
รวม	2.02	1.01	น้อย

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหา
การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการ
เรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามความคิดเห็นของ
ครูและนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.02$,
S.D. = 1.01) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาในระดับน้อย 2 รายการ
ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียน
ได้แสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 2.15$, S.D.= 1.06)
รองลงมาคือ ความสามารถในการสื่อสาร การถ่ายทอด
ความรู้ให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 2.06$, S.D.= 0.95)

2. ด้านผู้เรียน

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความตรงต่อเวลา	2.73	1.24	ปานกลาง
2. ความเชื่อมั่นในตนเองในขณะที่เรียนวิชาพลศึกษา	2.74	1.25	ปานกลาง
3. การเห็นคุณค่าและความสำคัญวิชาพลศึกษาเท่ากับวิชาอื่นๆ	2.66	1.29	ปานกลาง
4. การแต่งกายในการเรียนวิชาพลศึกษา	2.66	1.40	ปานกลาง
5. การมีความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆในการเรียนการสอน	2.55	1.34	ปานกลาง
6. มีจิตอาสา และจิตสาธารณะ	2.60	1.29	ปานกลาง
7. การมีส่วนร่วมกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษาในโรงเรียน	2.76	1.31	ปานกลาง
8. ความกระตือรือร้นของผู้เรียน	2.66	1.26	ปานกลาง
รวม	2.67	1.30	ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 1.30) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาในระดับ

ปานกลาง 2 รายการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ($\bar{X} = 2.76$, S.D.= 1.31) รองลงมา คือ ความเชื่อมั่นในตนเองในขณะที่เรียนวิชาพลศึกษา ($\bar{X} = 2.74$, S.D.= 1.25)

3. ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การสำรวจความสนใจของผู้เรียนก่อนกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้	2.62	1.12	ปานกลาง
2. มีรูปแบบของกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน	2.44	1.11	น้อย
3. มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมงอยู่เสมอ	2.47	1.12	น้อย
4. มีเนื้อหาและกิจกรรมการสอนวิชาพลศึกษาที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดหลักสูตร	2.33	1.23	น้อย
5. มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา	2.36	1.19	น้อย
6. การส่งเสริมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน	2.41	1.32	น้อย
7. เนื้อหาและกิจกรรมการสอนสามารถเชื่อมโยงให้ผู้เรียนนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	2.48	1.17	น้อย
8. มีการเสริมทักษะใหม่ๆในการเรียนการสอน	2.44	1.15	น้อย
9. มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอนพลศึกษา	2.56	1.19	ปานกลาง
รวม	2.46	1.29	น้อย

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 1.29) และเมื่อพิจารณาเป็น

รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาในระดับปานกลาง 2 รายการ ได้แก่ การสำรวจความสนใจของผู้เรียนก่อนกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 1.12) รองลงมา คือ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอนพลศึกษา ($\bar{X} = 2.56$, S.D. = 1.19)

4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความพอเพียงของอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน	2.89	1.21	ปานกลาง
2. สภาพของอุปกรณ์สมบูรณ์พอใช้งาน	2.90	1.17	ปานกลาง
3. มีการบำรุง ซ่อมแซม จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก มาทดแทน	2.80	1.14	ปานกลาง
4. สถานที่ อุปกรณ์ และสนามฝึกกิจกรรมพลศึกษา	2.92	1.28	ปานกลาง
5. การจัดให้บริการ การยืมอุปกรณ์นอกเวลาการเรียนการสอน	2.84	1.21	ปานกลาง
6. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น กระดานอัจฉริยะ เครื่องฉายสไลด์มี ความจำเป็นต่อการเรียนการสอน	2.95	1.19	ปานกลาง
7. มีการบริการน้ำดื่มในบริเวณที่มีการเรียนการสอนอย่างพอเพียง	3.02	1.26	ปานกลาง
8. จำนวนห้องน้ำที่ให้บริการกับผู้เรียน	2.81	1.32	ปานกลาง
รวม	2.89	1.22	ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 1.30) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหา

ในระดับปานกลาง 2 รายการ ได้แก่ มีการบริการน้ำดื่มในบริเวณที่มีการเรียนการสอนอย่างพอเพียง ($\bar{X} = 3.02$, S.D.= 1.26) รองลงมา คือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น กระดานอัจฉริยะ เครื่องฉายสไลด์มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.95$, S.D.= 1.19)

5. ด้านวัดผลและประเมินผล

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีการวัดผลและประเมินผลวิชาพลศึกษาอย่างเป็นระบบ	2.45	1.18	น้อย
2. เกณฑ์การวัดและประเมินผล	2.41	1.19	น้อย
3. เกณฑ์การให้คะแนนกับผู้เรียน	2.40	1.21	น้อย
4. มีการวัดผลและประเมินผลหลากหลายรูปแบบเพื่อให้ครอบคลุมความสามารถของผู้เรียน	2.47	1.19	น้อย
5. ระบบการสอบแก้ตัวของนักเรียน	2.39	1.24	น้อย
6. ความสอดคล้องระหว่างการวัดประเมินผลและเนื้อหาที่สอน	2.43	1.18	น้อย
7. การวัดผลคะแนนจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การแต่งกาย การเข้าชั้นเรียน การปฏิบัติ เป็นต้น	2.39	1.23	น้อย
8. มีการทดสอบกิจกรรมก่อนเรียนและหลังจากการเรียนกิจกรรมนั้นๆ เสร็จ	2.45	1.20	น้อย
รวม	2.42	1.20	น้อย

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพ และปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$, S.D. = 1.20) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของ

ปัญหาในระดับน้อย 2 รายการ ได้แก่ มีการวัดผลและประเมินผลหลากหลายรูปแบบเพื่อให้ครอบคลุมความสามารถของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.47$, S.D.= 1.19) รองลงมา คือ มีการวัดผลและประเมินผลวิชาพลศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 2.45$, S.D.= 1.18)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถอภิปรายผลโดยจำแนก เป็นรายด้าน (1) ด้านครูผู้สอนสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จากการศึกษา พบว่าครูผู้สอนพลศึกษามีวุฒิทางพลศึกษาและมีบุคลิกภาพที่ดี การแต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับการสอนซึ่งสอดคล้องกับ (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, 2539) กล่าวว่าครูพลศึกษาที่ดีควรมีสภาพดีทั้งกายและจิต มีลักษณะของความเป็นผู้นำ เป็นผู้ที่มีรูปร่างและลักษณะท่าทางเหมาะสมกับอาชีพครูพลศึกษา มีความสามารถในการฝึกการสอนและมีส่วนร่วมในกีฬาต่างๆ ให้ได้หลายประเภท (2) ด้านผู้เรียนสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จากการศึกษา พบว่า นักเรียนส่วนมากจะเน้นการเรียนทางวิชาการและกิจกรรมต่างๆ ของทางโรงเรียนที่มีค่อนข้างมากกว่าการเรียนวิชาฝึกปฏิบัติ (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2561) จุดประสงค์การเรียนรู้สำหรับนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาในด้านทักษะกีฬานั้น ควรจะเน้นให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานง่ายๆ ในกีฬาต่างๆ เพื่อให้สามารถนำไปใช้เล่นกีฬาในเวลาว่างได้ตามอัธยาศัยของตนเอง (3) ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จากการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนโดยเริ่มจากการเตรียมการสอน การอบอุ่นร่างกายสอนจากง่ายไปหายากซึ่งสอดคล้องกับ (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, 2539) ครูพลศึกษาแต่ละคนต้องมี

การวางแผนการเรียนการสอน การเลือกใช้อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน (4) ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จากการศึกษา พบว่าสถานที่ในการเรียนการสอนมีพื้นที่จำกัด ซึ่งสอดคล้องกับ (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, 2539) กล่าวว่า การเรียนการสอนหรือการใช้หลักสูตรพลศึกษาจะเกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายได้มากน้อยเพียงใดนั้น จำเป็น ต้องอาศัยปัจจัยประกอบหลายๆ ด้าน เช่น ประสิทธิภาพของครู การใช้วิธีสอน และปัจจัยอื่นๆ อีก คือ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติประกอบกับใช้วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่าง (5) สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จากการศึกษา พบว่าการประเมินวิชาพลศึกษาตรงตามวัตถุประสงค์และเนื้อหา มีเกณฑ์การวัดที่หลากหลายตามระดับความสามารถของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2561) ปัจจัยที่ต้องวัดเพื่อนำผลมาประเมินให้คะแนนนักเรียนวิชาพลศึกษาประกอบด้วยด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้ด้านสมรรถภาพ ด้านความรู้ความเข้าใจหลักการ และวิชาการในวิชาพลศึกษาเบื้องต้นง่ายๆ ด้านทักษะการเคลื่อนไหวการกีฬาเบื้องต้นด้านธรรม และคุณลักษณะประจำตัว ด้านเจตคติที่เกี่ยวกับเห็นความสำคัญและคุณค่าของการกีฬาและการออกกำลังกาย

จากผลการวิจัยปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนมัธยมศึกษา

ตอนปลาย สามารถอภิปรายผลโดยจำแนก เป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านครูผู้สอน จากการศึกษา พบว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับน้อย แต่กิจกรรมการเรียนรู้ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ครูควรมีความสามารถในการสื่อสารที่ดี เพื่อการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้เข้าใจง่ายขึ้น และความยุติธรรมของครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับ (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2561) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่ได้ผลดีคือ การที่ผู้เรียนมีความสุขและความพอใจในประสบการณ์และผลที่เกิดขึ้นจากการเรียน ทั้งนี้โดยหลักจิตวิทยาการศึกษาที่ว่า นักเรียนจะชอบเรียนหรือชอบเล่นกีฬาหรือฝึกหัดในตนเองมีประสบการณ์ที่ดี เช่น สามารถทำได้ดี มีความสำเร็จในกีฬานั้นๆ เสมอ ครูควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนสามารถเรียนได้ ทำได้ มีความสำเร็จในการเรียน และมีความสุขสนุกสนาน

2. ด้านผู้เรียน จากการศึกษาพบว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องด้วยการมีส่วนร่วมกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษาในโรงเรียน นักเรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือเพราะอาจเกิดจากการขาดความเชื่อมั่นในตนเองขณะเรียนวิชาพลศึกษา จึงทำให้ไม่ตรงต่อเวลาในการมาเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2561) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาที่ดีและถูกต้องตามหลักการของการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในแต่ละคาบหรือในแต่ละชั่วโมงที่จะได้ผลสมบูรณ์ที่แท้จริงก็คือครูจะต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้บรรลุผลวัตถุประสงค์การเรียนรู้

3. ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการศึกษาพบว่า ครูและนักเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับน้อย แต่การสำรวจ

ความสนใจของผู้เรียนก่อนการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนยังขาดความน่าสนใจกับความถนัดและสภาพร่างกายของผู้เรียนแต่ละคน และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนพลศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ (วาสนา คุณาภิสิทธิ์, 2539) ได้กล่าวว่า การดำเนินการสอนพลศึกษากำหนดขึ้นมาเพื่อให้ครูสร้างสภาพการณ์ของการเรียนรู้ที่ดีที่สุดให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน โดยให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาทุกข้อ สอดคล้องกับลักษณะความต้องการและความแตกต่างของนักเรียนแต่ละระดับชั้น วัย เพศ วุฒิภาวะ และสอดคล้องกับวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ฯลฯ

4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก จากการศึกษาพบว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น กระดานอัจฉริยะ เครื่องฉายสไลด์มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ (วาสนา คุณาภิสิทธิ์, 2539) สิ่งอำนวยความสะดวกก็มีส่วนช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพของการสอนเช่นกัน ซึ่งมักประกอบด้วย ห้องน้ำ ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ตู้ล็อกเกอร์ ตู้น้ำดื่ม อ่างน้ำ ห้องส้วม เป็นต้น

5. ด้านการวัดและประเมินผลจากการศึกษาพบว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับน้อย แต่การวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายอาจจะทำให้การวัดความสามารถของนักเรียนไม่เป็นมาตรฐาน เพราะผู้เรียนมีทักษะหรือการเรียนรู้วิชาพลศึกษาแตกต่างกันจึงมีการลดหย่อนเกณฑ์การประเมินผลเพื่อเอื้อแก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2551) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินระหว่างการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา การเรียนรู้เช่นนี้เป็นการวัดและประเมินผล

เพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนทุกวันเป็นการประเมินเพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง จึงเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนาในการเก็บข้อมูล ผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การซักถาม การระดมความคิดเห็นเพื่อให้ได้มติข้อสรุปของประเด็นที่กำหนดการใช้แฟ้มสะสมงาน การใช้ภาระงานที่เน้นการปฏิบัติ การประเมินความรู้เดิม การให้ผู้เรียนประเมินตนเอง การให้เพื่อนประเมินเพื่อน และการใช้เกณฑ์ การให้คะแนน (Rubrics) สิ่งสำคัญที่สุดในการประเมินเพื่อพัฒนา คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนในลักษณะคำแนะนำที่เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ทำให้การเรียนรู้พอกพูน แกไขความคิดความเข้าใจเดิมที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้ผู้เรียนสามารถตั้งเป้าหมายและพัฒนาตนได้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนสาธิตในสังกัดของรัฐ

1.1 ด้านครูผู้สอน ครูมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนจำนวนมากจึงมีผลกระทบต่อสอน ครูมีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายเหมาะสมกับการสอนมีความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอนจึงสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านผู้เรียน เนื่องจากนักเรียนส่วนมากจะเน้นการเรียนทางวิชาการมากกว่าการเรียนวิชาฝึกปฏิบัติคาบเรียนของวิชาพลศึกษามีเวลาเรียนน้อย และในขณะที่เรียนนักเรียนบางคนไม่มีความตรงต่อเวลาหรือเรียนไม่มีความพร้อมในการเรียน เช่น การแต่งกาย จึงทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบความสำเร็จในคาบเรียนนั้น

1.3 ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนโดยการเตรียมเนื้อหาและอุปกรณ์กีฬาที่ใช้ในการสอนวิชาพลศึกษา มีการอธิบายและสาธิตขั้นตอนในการทำกิจกรรมให้กับนักเรียน จึงทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

1.4 ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก สถานที่ในการเรียนการสอนมีพื้นที่อย่างจำกัดส่งผลต่อนักเรียนในด้านการเรียนการสอน ในบางคาบเรียนที่พร้อมกันทำให้พื้นที่ในการเรียนการสอนเหลือน้อย อุปกรณ์การเรียนมีเพียงพอต่อการใช้งาน

1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล มีการประเมินผลในวิชาพลศึกษาตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ มีเกณฑ์การวัดที่หลากหลายตามระดับความสามารถของผู้เรียน และมีการลดหย่อนเกณฑ์ประเมินให้เหมาะสมแก่นักเรียน มีการแจ้งผลให้นักเรียนทราบทุกครั้ง และมีการทดสอบสมรรถภาพทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน

2.1 ด้านครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาในระดับน้อย 3 รายการ ได้แก่

กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น รองลงมา คือ ความสามารถในการสื่อสาร การถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน และความยุติธรรมของอาจารย์ผู้สอน

2.2 ด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาในระดับปานกลาง 3 รายการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับวิชาพลศึกษาในโรงเรียน รองลงมา คือ ความเชื่อมั่นในตนเองในขณะที่เรียนวิชาพลศึกษา และความตรงต่อเวลา

2.3 ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาในระดับปานกลาง 2 รายการ ได้แก่ การสำรวจความสนใจของผู้เรียนก่อนกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอนพลศึกษา

2.4 ด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาในระดับปานกลาง 2 รายการ ได้แก่ มีการบริการน้ำดื่มในบริเวณที่มีการเรียนการสอนอย่างพอเพียง

และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น กระดานอัจฉริยะ เครื่องฉายสไลด์มีความจำเป็น ต่อการเรียนการสอน

2.5 ด้านวัดผลและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาในระดับน้อย 2 รายการ ได้แก่ มีการวัดผลและประเมินผลหลากหลายรูปแบบเพื่อให้ครอบคลุมความสามารถของผู้เรียน และมีการวัดผลและประเมินผลวิชาพลศึกษาอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษาและครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ควรนำผลการวิจัยในด้านสภาพและปัญหาที่พบไปปรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณภาพของนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในทุกระดับช่วงเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *การจัดการหลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ผาณิต บิลมาศ. (2548). *การวัดทักษะกีฬา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2527). *หลักการและวิธีการสอนพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2561). *รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีสอนและการวัดเพื่อประเมินผล การพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2539). *การสอนพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- Krejcie, Robert V.; & Morgan, Daryle W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30: 607-610.

Received: 7 May 2018

Revised: 5 July 2018

Accepted: 20 July 2018